

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Győri Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Győrrött, a 2009. évi november hó 3. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az emberölés büntette kísérlete és más bűncselekmények miatt I.r. vádlott és társa ellen indult büntető ügyben a Veszprém Megyei Bíróság 2008. évi november hó 10. napján kihirdetett 5.B.996/2007/43. számú ítéletét **megváltoztatja**, elrendeli I.r. vádlott kényszergyógyítását.

Egyebekben az első fokú bíróság ítéletét I.r. és II.r. vádlottak vonatkozásában helybenhagyja.

A kiszabott szabadságvesztésbe beszámítja I.r. és II.r. vádlottak által az első fokú bíróság ítéletének kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt.

A másodfokú eljárásban 13.500.- /Tizenháromezer-ötszáz/ Ft bűnügyi költség merült fel, melyből I.r. vádlott 7.500.- /Hétezer-ötszáz/ Ft-ot, míg II.r. vádlott 6.000.- /Hatezer/ Ft-ot visel.

I n d o k o l á s :

Az Veszprém Megyei Bíróság 2008. évi november hó 10. napján kihirdetett 5.B.996/2007/43. számú ítéletében I. r. vádlottat bűnösnek mondta ki 1. rb. emberölés büntettében kísérletében (Btk. 166.§ (1) bekezdés), 1. rb. szemérem elleni erőszak büntettében, mint bűnsegéd (Btk. 198.§ (1) bekezdés), 1 rb. életveszélyt okozó testi sértés büntettében, mint bűnsegéd (Btk. 170.§ (1) bekezdés, (5) bekezdés I. fordulata), 1. rb. személyi szabadság megsértésének büntettében, mint társtettes (Btk. 175.§ (1) bekezdés). II. r. vádlottat bűnösnek mondta ki 1 rb. életveszélyt okozó testi sértés büntettében (Btk. 170.§ (1) bekezdése, (5) bekezdés I. fordulata), 1 rb. szemérem

elleni erőszak büntetében (Btk. 198.§ (1) bekezdés), 1 rb. személyi szabadság megsértésének büntetében, mint társtettes (Btk. 175.§ (1) bekezdés). Ezért I. r. vádlottat, mint többszörös visszaesőt halmazati büntetésül 7 év fegyházbüntetésre, és 6 év közügyektől eltiltásra, II. r. vádlottat, mint különös visszaesőt, halmazati büntetésül 4 év 6 hónap börtönbüntetésre és 5 év közügyektől való eltiltásra ítélte. Rendelkezett az előzetes fogvatartásban eltöltött idő beszámításáról, a lefoglalt bűnjelekről, és a bűnügyi költség külön-külön történő viseléséről.

A megyei bíróság ítélete ellen a vádlottak és védőik felmentésért jelentettek be fellebbezést, míg az ügyész mindkét vádlott vonatkozásában tudomásul vette az ítéletet.

I. r. vádlott írásban akként indokolta fellebbezését, hogy az emberölés kísérlete büntetének alapjául szolgáló cselekménynél jogos védelmi helyzetben cselekedett, mert a sértett és rokonai, illetve a kérkező rendőrök bántalmazták, azóta fáj a feje, esetleges agydaganatával kapcsolatban kérte orvosi vizsgálatát. A többi vád tárgyává tett cselekményt nem tartotta tisztázottnak, köztük azt, hogy ki kivel távozott a presszóból, továbbá nem értett egyet az első fokú tárgyaláson lefolytatott tanúmeghallgatással.

A II. r. vádlott írásban előterjesztett fellebbezésének indokolásában vitatta a tényállás megalapozottságát, a nyomozási cselekmények törvényességét, a kiszabott büntetés mértékét. Tagadta bűnösségét valamennyi terhére rótt bűncselekményben, felelősségét legfeljebb segítségnyújtás elmulasztásáért ismerte el, erre indítványozta az életveszélyt okozó testi sértés büntetének átminősítését. Hivatkozott arra, hogy **tanú21** sértettel egybehangzó vallomást tettek, a sértett nem tett rá terhelő nyilatkozatot, azóta is jó a viszonyuk, nem tudott a bántalmazásáról, látta a vért sértett combján, és az állapotát ekkor úgy ítélte meg, hogy sürgős ellátásra nem szorul. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság tagadása ellenére I. r. vádlott ellentmondásos, terhelő vallomására alapította bűnösségét a szemérem elleni erőszak büntetében és a személyi szabadság megsértése büntetében.

A Győri Fellebbviteli Főügyészség Bf.340/2007/10. számú átiratában a bűncselekmény elbírálásához szükséges adatok kiegészítése mellett az elsőfokú ítélet megváltoztatására, így mindkét vádlott vonatkozásában a szemérem elleni erőszak büntetében társtettesi minősítés megállapítására, valamint I. r. vádlott kényszergyógyításának elrendelésére tett indítványt.

A vádhatóság álláspontja szerint az ítélet 3. és 4. oldalán I. r. vádlottal szemben a Pápai Városi Bíróság B.273/1996/2. számú ítéletével kiszabott felfüggesztett börtönbüntetés utólagos elrendelésére és ebből az elítélésből történt szabadulásra vonatkozó adatokat félreérthetők, ezért pontosítását indítványozta.

A 2007. február 21-én kelt szakértői vélemény alapján indítványozta továbbá a vádlottak elmeállapotával és I. r. vádlott alkoholfüggőségével kapcsolatban a hiányos indokolás kiegészítését.

Az értékelt bizonyítékok köréből indítványozta a poligráfos vizsgálatra utalás mellőzését. A szemérem elleni erőszak büntetőjében I. r. vádlott bűnsegédként megállapított, illetve II.r. vádlott tettesi magatartásának átminősítését azért tartotta indokoltnak, mert I. r. vádlott, amikor szexuális indíttatásból, erőszakkal, a sértett távozását megakadályozta, megütésével pedig védekezésre képtelen állapotba helyezte, vádlott-társával akarategységben a sértettet kiszolgáltatott helyzetbe hozta, a szemérem elleni erőszak törvényi tényállását ezzel a magatartásával részben megvalósította. A bűncselekményt ténylegesen II.r. vádlott hajtotta végre, azonban a társtetteség megállapítását szándékegységükre figyelemmel mindkét vádlott tekintetében indokoltnak tartotta. Egyebekben az első fokú bíróság eljárásával, a történeti tényállás megállapításaival és ítéleti rendelkezésekkel egyetértett. Az ítéltábla nyilvános ülésén a fellebbviteli főügyészség képviselője az átiratban írtakat változatlan tartalommal fenntartotta, és az ítélet kisebb mértékű megváltoztatását a fentieknek megfelelően indítványozta.

A másodfokú eljárás nyilvános ülésén I. r. vádlott védője az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, és új eljárás elrendelését indítványozta. A perbeszédben kifejtettek szerint a tényállás 1. pontjára vonatkozóan a feltárt bizonyítékokból nem lehet megalapozottan következtetni védencc bűnösségére, ezért a megismételt eljárásban olyan bizonyítást kell lefolytatni, amellyel több adatot lehet feltárni a szobában történetekre. A második tényállási pont vonatkozásában arra hivatkozott, hogy védencc jogos védelmi helyzetben cselekedett, ezért a büntetés enyhítését indítványozta.

II. r. vádlott védője elsődlegesen szintén az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását, míg másodlagosan a vádlott felmentését kérte. Csatlakozott az I. r. vádlott védőjéhez a tekintetben, hogy nincs elégséges bizonyíték a szobában történetekre azt követően, hogy a sértett eszméletét veszítette, véleménye szerint a bűncselekményt a vádlottak bármelyike, vagy akár harmadik személy is elkövethette.

I. r. vádlott felszólalásában felmentését kérte. Védekezését megismételve az első tényállási ponttal kapcsolatosan vitatta, hogy bűncselekményt követett el, a második tényállási ponttal kapcsolatosan azt adta elő, hogy többen körbevették, megverték, ezért jogos védelmi helyzetben cselekedett.

Az ítélet hatályon kívül helyezésére és a felmentésre és irányuló fellebbezések nem alaposak.

A Győri Ítéltábla a védelmi fellebbezések és a fellebbviteli főügyészség indítványa alapján eljárva, a Be. 348.§ /1/ bekezdésében írtaknak megfelelően az első fokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást teljes terjedelmében felülbírált. Ennek során megállapította, hogy a Veszprém Megyei Bíróság eljárását szabálysértés nélkül folytatta le, az ügy érdemi felülvizsgálatát alkalmatlanná tevő eljárási hibát nem vétett. A széleskörűen lefolytatott bizonyítás eredményeként, a tényállás megállapításának alapjául szolgáló, valamennyi lehetséges bizonyítékot beszerezte és körütekintően értékelte. A történeti tényállás hiánytalanul tartalmazza a bizonyítékokból levonható releváns adatokat és tényeket.

Az első tényállási pont tekintetében a bűncselekmények elkövetésének nem volt szemtanúja és a vádlottak sem tettek beismerő vallomást. Az első fokú bíróság a bizonyítékok értékelése körében indokát adta, hogy a vádlottak, a sértett és a tanúk nyilatkozataiból melyik vallomásrészeket fogadta el, mérlegelő tevékenysége okszerű, a logika szabályainak megfelel. A vádlotti, sértetti nyilatkozatok és a tanúk vallomásai egybehangzóak voltak a presszóban történtek, majd azt követően II.r. vádlott lakására hazatérés vonatkozásában. Az udvaron lejátszódott eseményeket a sértett vallomása és az azt alátámasztó orvos-szakértői vélemény alapján állapította meg, illetve elfogadta a két jelenlévő tanú vallomásának azt a részét, amely a sértett vallomását megerősítette. A vádlottak és a sértett társaságában együtt szórakozó tanúk vallomásából rögzítette a tényállásban, hogy az este folyamán mindkét vádlott szexuálisan felhevült volt, az udvarról az ekkor már elesett állapotban lévő sértettet I. r. vádlott vissza kísérte. A tanúk távozása után **tanú21 sértettel** a szobában történeteket a bizonyítékokból levont következtetéseken nyugvó mérlegelő tevékenysége eredményeképpen tudta az első fokú bíróság megállapítani. Az ítéleti tényállást nem tette megalapozatlanná az a védelmi kifogás, hogy **tanú21 sértett** sérelmére elkövetett bűncselekményeknek közvetlen szemtanúja nem volt és mindkét vádlott a maga részéről tagadta a bántalmazását. Az első fokú bíróság okszerűen mérlegelte a vallomásokat, részletes indokát adta, hogy a tényállás alapjául miért I. r. vádlottnak a nyomozás és a tárgyalás során vádlott-társára tett terhelő vallomását fogadta el, amelynek tartalmát más bizonyítékokkal együtt mérlegelte.

II.r. vádlott fajtalanzkodását a magatehetetlen sértettel I.r. vádlott végignézte, az általa elmondottakat alátámasztották a helyszíni szemle adatai, a sértett bántalmazásáról készült orvosi dokumentumok, a sértett vallomása, az orvos szakértő véleménye, a lefoglalt tárgyi bizonyítékok, hemogenetikai és nyomszakértői vélemények adatai, valamint - kisebb bizonyító erővel - a poligráfus vizsgálat eredménye is megerősítette.

A második tényállási pont vonatkozásában I.r.vádlott elismerte, hogy szóváltásukat követően késsel megszúrta a sértettet, a fellebbezésben megismételt védekezése szerint a sértett és barátai támadásával szemben védekezett. A vádlott előadását a hét érdektelen szemtanú és **sértett1** sértett egybehangzó vallomásai megcáfolták, ezért az

első fokú bíróság a védekezését nem fogadta el. A tényállást az orvos-szakértő véleményével, helyszíni szemle és a lefoglalt elkövetési eszköz adataival alátámasztott tanúvallomásokra és alapította. A tényállás szerint I.r. vádlott a focimeccsen belekötött a sértett barátnőjébe és a sértett édesanyjának is fenyegető kijelentéseket tett. Este a kocsmában a sértettel és ismerőseivel összeszólalkoztak, majd a vádlott hazament. Utána ismét visszatért a kocsmába, leült a sértett mellé és ököllel fejbe ütötte. Az ezt követő dulakodás során szúrta meg a magával hozott késsel legalább három alkalommal a sértettet.

Mindezek a bizonyítékokon nyugvó tények kizárják, hogy a sértett és barátai támadták meg a vádlottat, ellenkezőleg azt a következtetést kellett helyesen az első fokú bíróságnak a bizonyítékokból levonni, hogy a vádlott támadt erőszakosan, minden ok nélkül a sértettre. Az elhárító, védekező magatartását alátámasztó verziót csak a terhelő bizonyítékok figyelmen kívül hagyásával, és a vádlott vallomására alapított tényállás esetén lehetne megállapítani, amelynek nincs bizonyított ténybeli alapja.

A másodfokú eljárásban a tényálláshoz kötöttség elve miatt az elsőfokú ítéleti tényállás alapján kellett megítélni, hogy az ügy eldöntéséhez szükséges lényeges tények megállapítása megtörtént-e. Mivel az első fokú ítélet tényállása a fenti bizonyítékok alapján történeti részében teljes, mindkét pontja megalapozott, az ítélet tábla a mérlegeléssel megállapított tények mellőzése érdekében további bizonyítást a kifejtettekből következően el nem rendelhetett és értelemszerűen ugyanezen okból az ítélet hatályon kívül helyezésére sem kerülhet sor.

Az ítélet tábla osztotta a fellebbviteli főügyészség azon indítványát, hogy az elsőfokú ítéletet pontosítani kell I. r. vádlott büntetésére vonatkozó adatokkal, és ki kell egészíteni mindkét vádlott elmeállapotára, illetve az alkoholfüggőség kérdésével kapcsolatban.

Ennek megfelelően az ítélet tábla a Be. 352. § /1/ bekezdés a) pontjában írtak szerint az iratok tartalmából I. r. vádlott vonatkozásában az elsőfokú ítélet 3. és 4. oldalán írtakat a vádlott előző elítéléseire vonatkozó részében akként pontosította, hogy a Pápai Városi Bíróság a vádlottal, mint többszörös visszaesővel szemben - a helyes ítéletszám szerint - 1996. szeptember 11. napján jogerőre emelkedett B.273/1996/2. számú ítéletével szabott ki súlyos testi sértés büntette miatt 8 hónap, végrehajtásában 3 évi próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetést. Ennek utólagos végrehajtását a Pápai Városi Bíróság B.440/1997/23. számú ítéletével rendelte el, büntetésének letöltését 2003. december 7-én kezdte meg, feltételes kedvezményrel 2004. június hó 7. napján szabadult.

A vádlottak elmeállapotát **szakértő2** és **szakértő1** igazságügyi elmeorvos-szakértők megvizsgálták, 2007. február 21. és május 15. napján kelt szakvélemények adatait az

első fokú bíróság a tényállásban nem szerepeltette. A szakvélemények alapján / nyomozati iratok 793. és 805. oldal / az ítélet tényállását kiegészítette azzal, hogy „I. r. vádlott **sértett1** sérelmére megvalósult emberölés bűntette kísérletének elkövetésekor és vizsgálatakor elmebetegségben, tudatzavarban, gyengeelméjűségben, szellemi leépülésben, beszámíthatóságát érintő személyiségzavarban nem szenvedett. Képes volt arra, hogy tettének következményeit felismerje, és e felismerésnek megfelelően cselekedjék. A vádlott diszharmonikusan fejlődött, kiegyensúlyozatlan személyiség, alacsony feszültségtűrő képességgel, agressziókezelési nehézségekkel. I. r. vádlott a cselekmény elkövetését megelőző alkohol fogyasztása miatt, a cselekmény elkövetése idejére nála kóros /pathológiás/ részegség, vagy csökevényes kóros /abortív pathológiás/ részegség nem állapítható meg. A vádlott alkoholfüggő, ezért az alkoholelvonó kezelése orvosilag indokolt és nem ellenjavallt.

II.r. vádlott szintén nem szenved és nem szenvedett **tanú21 sértett** sérelmére elkövetett bűncselekmények idején elmebetegségben, gyengeelméjűségben, tudatzavarban, szellemi leépülésben, betegség szintjét elérő személyiségzavarban. Személyisége kevésbé differenciált, antiszociális vonásokkal jellemezhető. Képes volt arra, hogy tettének következményeit felismerje, és e felismerésnek megfelelően cselekedjék. II. r. vádlott a bűncselekmények elkövetésekor alkoholos befolyásoltság alatt állt, de nála sem volt kóros /pathológiás/ részegség, vagy csökevényes kóros /abortív pathológiás/ részegség fennállása megállapítható. A vádlott nem alkoholfüggő.

A fentiekkel kiegészített és helyesbített első fokú ítéleti tényállás nem szenved a Be. 351.§ /2/ bekezdésben írt megalapozatlansági hibában, a felülbírálat során a Be. 352. § /2/ bekezdése szerint az ítélet határozatát erre alapította.

A megalapozott tényállásból okszerűen következtetett a megyei bíróság a vádlottak bűnösségére, és az általuk elkövetett bűncselekmények jogi minősítése megfelel az anyagi jog szabályainak.

Nem osztotta az ítélet a fellebbviteli főügyészség azt az indítványát, hogy a vádlottak a szemérem elleni erőszak bűntettét szándékegységük miatt, társtettesként követték el.

A szemérem elleni erőszak büntette erőszakkal vagy fenyegetéssel, vagy másnak a védekezésre, illetőleg akaratnyilvánításra képtelen állapota kihasználásával valósul meg. A szemérem elleni erőszak törvényi tényállásához megkívánt elkövetési magatartások bármelyike, köztük az alkalmazott erőszak közvetlenül a fajtalanság véghezvitelét szolgálja, azért hogy az elkövető a sértettet fajtalanságra kényszerítse, vagy az ebből eredő, illetve más körülmény miatt elesett állapotát fajtalanságra használja fel. Az irányadó tényállás szerint a sértett távozását I.r. vádlott erőszakkal megakadályozta, az udvaron történt bántalmazása után farmernadrágját lehúzta, majd

bevonszolta a konyhába, leültette egy székre, ahol a sértett az ital és a verés hatására öntudatlan állapotba került. A két tanú akkor még a helyszínen tartózkodott. Távozásukat követően vitték a vádlottak az öntudatlan sértettet a szobába, az ágyra fektették, sértetről lehúzták az alsóneműjét, II.r vádlott ekkor határozta el, hogy a sértettel fajtalankodni fog. A nemi bűncselekmény tényleges elkövetését közvetlenül nem előzte meg I.r. vádlott által a sértett sérelmére az udvaron elkövetett erőszak, a két cselekmény térben és időben elkülönült, ezért kétséget kizáróan nem bizonyítható, hogy I.r. vádlott II.r. vádlottal akarategységben azért alkalmazott erőszakot, hogy a sértettet védekezésre képtelen állapotba helyezve, megkönnyítse az elhatározott nemi bűncselekmény véghezvitelét. A szemérem elleni erőszak elkövetését I.r. vádlott a sértett bántalmazásával nem kezdte meg, mivel a sértett ekkor még a társasággal együtt volt, a fajtalanság megkezdéséhez szükséges testhelyzetbe nem helyezte. I.r. vádlott erőszakos magatartásában a szemérem elleni erőszak büntette elkövetésének célja, mint lehetőség felmerülhetett, de azt közvetlenül nem követte a bűncselekmény konkrét megvalósítása, vagyis a fajtalanságra történő kényszerítés, illetve a sértett öntudatlan állapotának kihasználása.

A védekezésre és akaratnyilvánításra képtelenné később váló sértettet a tanúk távozását követően vitték a szobába, lemeztelenítése után II.r. vádlott a sértett állapotát kihasználva fajtalankodott, magatartását társa végignézte, azzal egyetértett.

Mivel a társtettség fennállása a kifejtettek szerint a tényállásból nem következik, a szándékegységben történt elkövetést csak a tényállás megváltoztatásával lehetne megállapítani, ami a felülbírálat során a bizonyítékok eljárásjogilag tilalmazott újramérlegelését jelentené. Az ítéletábra a vádlottak bűnösségét, csatlakozva az első fokú bíróság minősítéséhez, ezért nem változtatta meg.

A büntetés kiszabásának felülvizsgálatkor az ítéletábra egyetértett az első fokú bíróság által feltárt bűnösségi körülményekkel, amelyek körét I.r. a vádlott vonatkozásában azzal egészítette ki, hogy kis nyomatékmal enyhítő körülményként vette javára figyelembe a két bűncselekményt érintő bűnsegédi elkövetést. Továbbá nagyobb nyomatékú súlyosító körülményként értékelte mindkét vádlott terhére **tanú21** sértett sérelmére elkövetett bűncselekmények vonatkozásában a durva, kegyetlen, hosszas orvosi kezeléssel gyógyuló bántalmazást, hogy a terhükre rótt bűncselekményeket ittas állapotban követték el. A vádlottakat korábban, erőszakos jellegű bűncselekmények elkövetése miatt többször elítélték, II.r. vádlott a különös visszaesést megalapozó erőszakos közöszlés büntette miatt kiszabott büntetése kitöltése után rövid idővel, fél évre rá követte el a jelen ügyben elbírált szemérem elleni bűncselekményt. Büntetett előéletük személyükben rejlő nagyobb fokú társadalomra veszélyességére utal. Ezekre, és első fokon a terhükre értékelt súlyosító körülményekre figyelemmel, az ítéletábra arra az álláspontra jutott, hogy a jelentős tárgyi súlyú bűncselekmények halmazatát elkövető vádlottakkal szemben a kiszabottnál súlyosabb joghátrány alkalmazása lenne indokolt. A súlyosítási tilalom

miatt azonban - mivel terhükre az ügyész nem jelentett be fellebbezést -, az ítélet tábla a fő és mellékbüntetések tartamát nem emelhetette.

A büntetési cél eléréséhez emiatt a büntetések enyhítésének törvényes indoka nincs, a felmentésre irányuló fellebbezés keretei között vizsgált enyhébb joghátrány lehetőségét az ítélet tábla elvetette.

Az alkoholfüggő I.r. vádlott kényszergyógyításának elrendelésére első fokon nem került sor annak ellenére, hogy alkoholos befolyásoltsága szerepet játszott a bűncselekmények elkövetésében, kényszergyógyítása pedig orvosilag indokolt.

Ezért az ítélet tábla az első fokú ítéletet a Be. 372.§ (1) bekezdése szerint megváltoztatta, és a fellebbviteli főügyészség indítványának megfelelően a Btk. 75.§-a alapján a vádlott kényszergyógyítását - amely súlyosítási tilalomba nem ütköző szükséges intézkedés - elrendelte.

Az első fokú ítélet egyéb törvényes rendelkezéseit a Be. 371.§ (1) bekezdése alapján helyes indokainál fogva helyben hagyta.

Az Be. 99.§ (1) és (2) bekezdései értelmében rendelkezett a vádlottak által az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött idő továbbfolyó beszámításáról a kiszabott szabadságvesztésbe, valamint a Be. 381.§ (1) bekezdése értelmében kötelezte a vádlottakat a fellebbezési eljárásban részükre kirendelt védők díjából álló bűnügyi költség viselésére.

Győr, 2009. november 3. napján

Dr. Kovács Tamás sk.. Miklós Mária sk.. Zólyomi Csilla sk.
a tanács elnöke a tanács tagja, előadó a tanács tagja

Záradék:

Ez az ítélet és a Veszprém Megyei Bíróság 2008. évi november hó 10. napján kihirdetett 5.B.996/2007/43. számú ítéletének megváltoztatással nem érintett része I. r. és II. r. vádlott vonatkozásában a mai napon jogerőre emelkedett és végrehajtható.

Győr, 2009. november hó 3. napján

. Kovács Tamás sk.
a tanács elnöke

a kiadmány hitelül: kiadó: